

Inventarisatie kleine marterachtigen Westpoort te Heerhugowaard

Uitvoerende: J.R. Fokkens

Rapportnummer: 2022-194

Inleiding

In de periode eind juli tot eind augustus 2021 is door bureau Van der Goes en Groot onderzoek uitgevoerd naar kleine marterachtigen op een terrein langs de Westerweg te Heerhugowaard. Het terrein zal ruimte maken voor nieuwbouw. Hiervoor zal eerst de grond bouwrijp worden gemaakt alvorens men kan beginnen met de bouw van de nieuwe bebouwing. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Sweco.

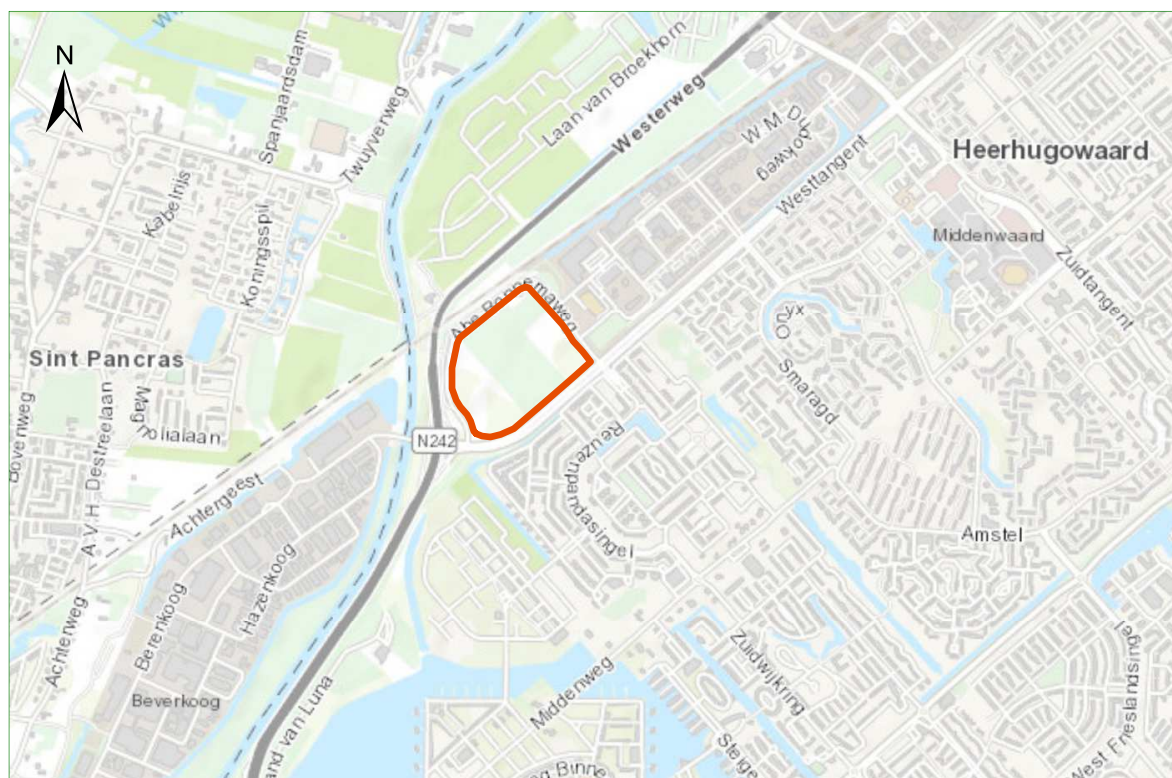
De potentie voor het voorkomen van kleine marterachtigen werd aangegeven in een uitgevoerde quickscan in april 2022 (VAN STRAATEN, 2022, G&G QS2022-066).

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het voorkomen en de verspreiding van kleine marterachtigen in het plangebied. Eventueel kan aanvullend informatie worden verzameld over gebruiksfuncties van het gebied voor deze soorten.

Figuur 1.

Ligging van het plangebied(rood omlijnd).

Het plangebied

In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** is de ligging van het onderzoeksgebied aangegeven.

Het plangebied is gelegen langs de westelijke rand van Heerhugowaard tegen de N242. Door de ligging buiten de bebouwde kom van het relatief grote perceel heeft het gebied een landelijk en open karakter. Het plangebied is gelegen op een knooppunt van de gemeentes Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk en is omgeven met wegen, fietspaden en een spoorbaan. Daarnaast is een bedrijventerrein gelegen langs de noordoostelijke grens van het plangebied.

Het graslandperceel waaruit het plangebied bestaat is omgeven door een overwegend brede sloot. Langs de noordoostelijke grens is de sloot smaller met op twee plaatsen dammen die toegang verschaffen tot het terrein. De omringende sloot loop via duikers onder de dammen door. Opgaande begroeiing in de vorm van bomen en/of struiken ontbreekt in het plangebied.

Methode

Het onderzoek is uitgevoerd conform het document 'WEZEL, HERMELIJN EN BUNZING BESCHERMD IN NOORD-HOLLAND'

https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Handreiking_wezel_hermelijn_en_bunzing.pdf

Dit document van de provincie Noord-Holland is een handreiking voor het uitvoeren van onderzoek naar kleine marterachtigen zoals Wezel en Hermelijn die met name worden verwacht in het plangebied.

Met behulp van twee cameravallen, een struikrover en negen sporenbuizen is de activiteit van kleine marterachtigen op het terrein onderzocht. In bijlage 1 staan de locaties van de geplaatste vallen.

Er is tijdens het startbezoek op 22 juli 2022 een check uitgevoerd naar de meest geschikte locaties voor het opstellen van de vallen. Op grond van de bevindingen zijn diezelfde dag de vallen geplaatst. Op 2 augustus 2022 is een tussentijds bezoek gedaan om de functionaliteit van de cameravallen te controleren, de camera beelden te controleren (positie van de genomen foto's) en eventueel batterijen te vervangen. Ook zijn tijdens de tussenronde de sporenbuizen nagelopen en voorzien van nieuw stempelmateriaal.

Op 19 augustus 2022 zijn alle materialen gecontroleerd en weer meegenomen.

De cameravallen en sporenbuizen zijn verspreid over het terrein geplaatst op het oog best gelegen locaties nabij ruigtes of oversteekpunten tussen dekking- en ruigtezones.

Tijdens alle bezoeken aan het plangebied is gezocht naar sporen op het terrein die duiden op verblijf van marterachtigen zoals de aanwezigheid van keutels of latrines, krabsporen, vraatresten of haren.

Zie de afbeelding op de volgende pagina voor uitleg gebruikt en te gebruiken materiaal.

Tabel 1.

Overzicht afgelegde bezoekenrondes.

Datum	Actie
22 juli 2022	Cameravallen, struikrover en sporenbuizen geplaatst.
2 augustus 2022	Controle uitgevoerd en camera's gelegegd.
19 augustus 2022	Controle uitgevoerd en alle materialen weer meegenomen.

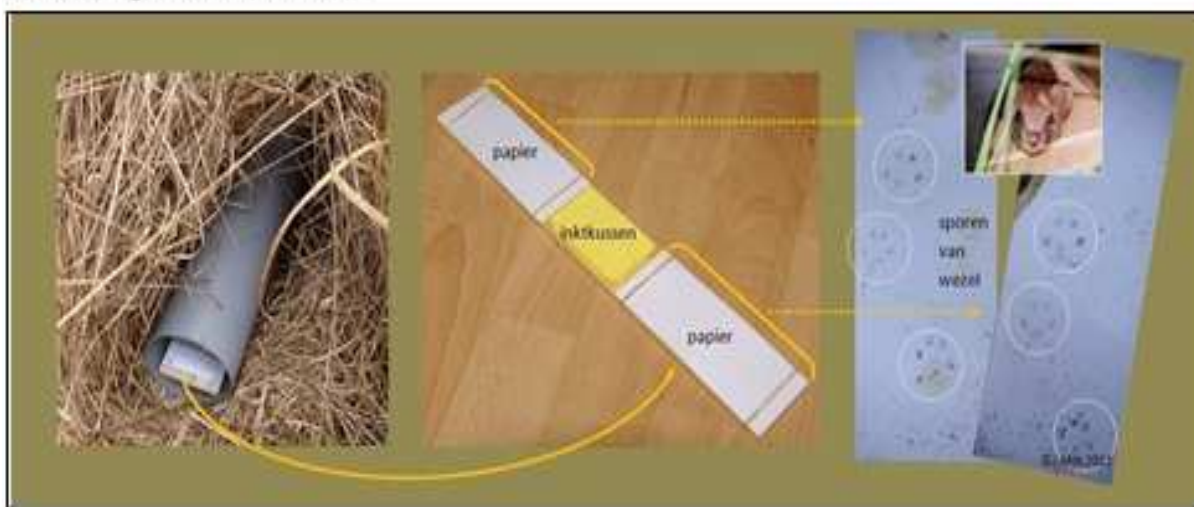

Struikrover. In de buis zit een camera en voor de camera ligt een lokmiddel.

Mostela. Binnenin kan een lokmiddel gelegd worden.

Sporenbuis. Er wordt paraffine gemengd met koolstofpoeder gebruikt als inkt.

Resultaten

Cameravallen:

Op de cameravallen zijn enkele vogels zoals Grauwe gans, Kauw, Fazant en Roodborst waargenomen. Ook zijn enkele beschermde maar provinciaal beschermde of niet onder de Wnb beschermde soorten zoogdieren vastgelegd. Het betreft de Bruine rat, Bosmuis, Haas en Huiskatten. Tijdens het onderzoek zijn geen marterachtigen voor de camera vastgelegd.

Enkele gemaakte foto's door de camera's. Links: Haas, rechts: Grauwe gans.

Struikrover:

Op deze camera zijn in de nacht enkele (Bos)muizen, Bruine ratten en Egels vastgelegd. Overdag zijn diverse vogels en zoogdieren vastgelegd zoals Fazant, Tjiftjaf, Haas en kat.

Indicatie van enkele genomen foto's in de struikrover. Linksboven: Fazant, rechtsboven: Bruine rat, linksonder Tjiftjaf, rechtsonder: Haas.

Sporenbuizen:

In één van de buizen zijn sporen van kleine marterachtigen waargenomen. Het betreffen sporen van de Hermelijn of de Wezel (voor de locatie zie bijlage). Aan de hand van de sporen is niet uit te sluiten welke van de twee soorten betrokken is. In bijna alle buizen waren ook sporen van muizen aanwezig. De soort muis is aan de hand van de sporen niet vast te stellen.

Sporen van de Wezel/Hermelijn in één sporenbuis.

Beoordeling en conclusie

Het plangebied wordt gebruikt door marterachtigen. Het betreft een Hermelijn of een Wezel. Aangezien deze één of twee keer door één sporenbuis is gelopen en er verder geen sporen in de buizen zijn waargenomen of beelden zijn vastgelegd op de camera's, wordt geconcludeerd dat de Hermelijn/Wezel niet in het plangebied verblijft, maar het plangebied wel incidenteel gebruikt.

Mogelijk is het dier een keer over gezwommen van de overkant en door de sporenbuis gelopen. Aan de overkant van het water staat wat bosschage en is er veel ruigte aanwezig met diverse soorten grassen en kruiden.

Er wordt op grond van het geringe aantal waarnemingen ook niet uitgegaan van essentieel leefgebied. Er is daarom geen ontheffing nodig van de Wnb bij uitvoer van het werk.

Wel geldt de zorgplicht en dient dekking biedende vegetatie voorafgaand aan de ingreep kort te worden gemaaid en minimaal een nacht te blijven liggen voordat werkzaamheden starten.

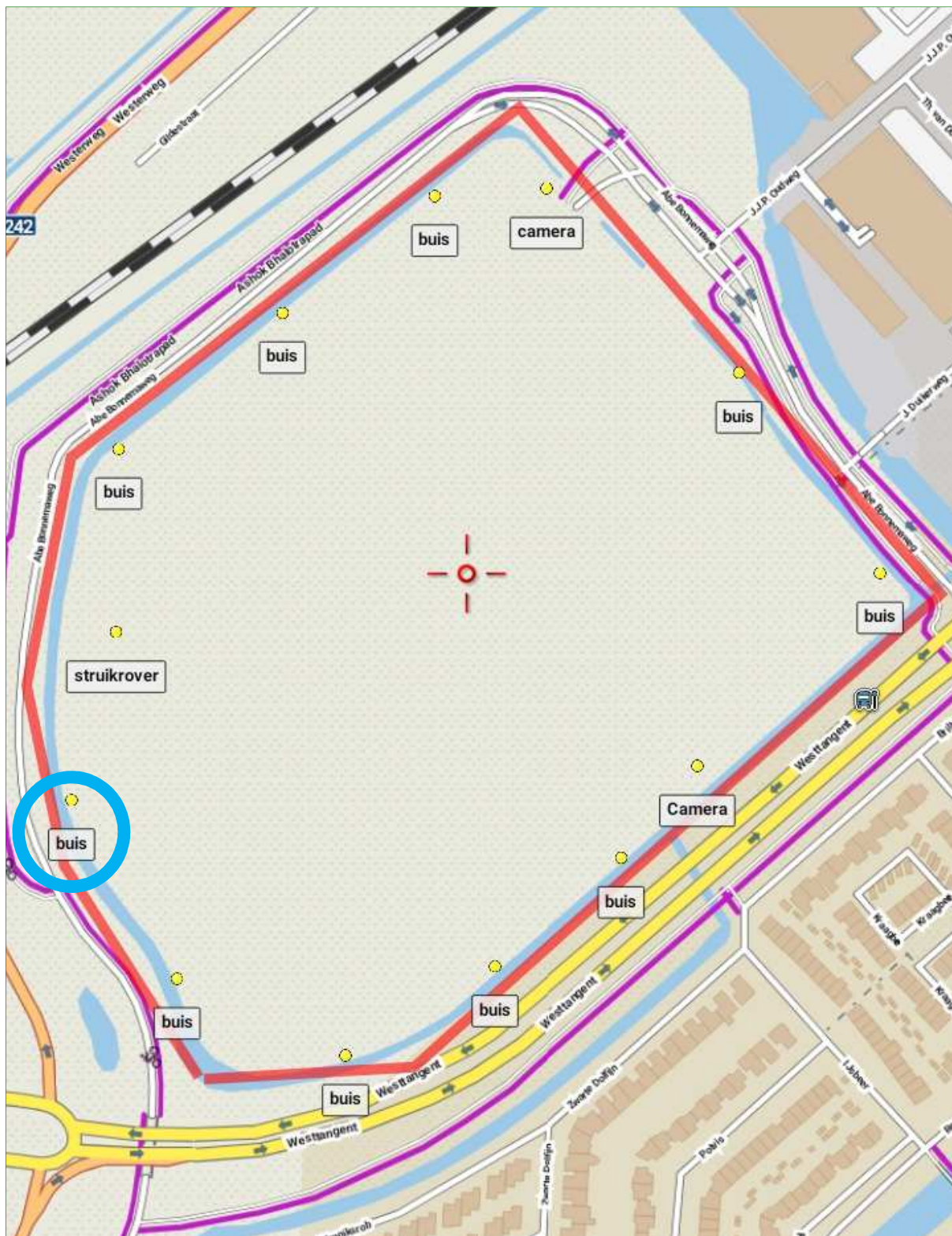
Er dient gewerkt te worden conform de restricties, conclusies en aanbevelingen uit VAN STRAATEN, 2022.

Aanbevolen en geraadpleegde Literatuur

- BOUWENS, S. 2017. *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. Zoogdiervereniging, Nijmegen).
- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. 3e herziene druk*. Utrecht.
- VAN STRAATEN, 2022. *Westpoort te Heerhugowaard, Toetsing in het kader van de natuurwetgeving*. G&G-advies QS2022-066 Vander Goes en Groot, Alkmaar.
- NATUURLIJKE ZAKEN, C. VAN DEN TEMPEL (RED.). *Kleine marters, Ecologie en bescherming*. Brochure soorten, kleine marterachtigen, Natuurlijke Zaken, Heiloo.
- PNH, 2018. *Wezel, Hermelijn en Bunzing, beschermd in Noord-Holland, handreiking voor onderzoek naar kleine marterachtigen*.
- WESTRA EN R.S.M. KUITERS, S.A. 2018. *Beheerwijzer, Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen*. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- WISMEIJER, H., 2002. *Zoogdieren van Europa*. ANWB BV/ TIRION UITGEVERS BV, BAARN.
- LANG, F., QS2021-170. *Kweekluste te Grootebroek*, VAN DER GOES EN GROOT, ALKMAAR.
- WWW.CAMERAVAL.EU
- [WWW.ODNHN.NL/WET NATUURBESCHERMING/SOORTENBESCHERMING/HANDREIKING WEZEL HERMELIJN EN BUNZING.PDF](http://WWW.ODNHN.NL/WET_NATUURBESCHERMING/SOORTENBESCHERMING/HANDREIKING_WEZEL_HERMELIJN_EN_BUNZING.PDF)
- WWW.ZOOGDIERVERENIGING.NL

Bijlage 1 Locatie van het valmateriaal

Blauw omcirkelde sporenbuis met sporen Hermelijn of Wezel.

